

TÜRK KAN VAKFI

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

Dr. N. Nuri SOLAZ

**International Society of Blood Transfusion
European Haemovigilance Network**

**Working Group on Complications Related to
Blood Donation**

2004 - 2008

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A) Lokal bulgu veren yan etkiler

B) Yaygın (generalize) bulgu veren yan etkiler

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A) Lokal bulgu veren yan etkiler

A.1. Damar dışına kan kaçıışı ile ilgili yan etkiler

- 1) Hematom, 2. en sık gözlenen yan etki
- 2) Arter yaralanmaları
- 3) Geç dönem cild altı kanama

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A.2. Ağrılı bulgu veren yan etkiler

- 1) Sinir irritasyonu; hematom basısına bağlı
- 2) Sinir yaralanmaları
- 3) Tendon yaralanmaları
- 4) Ağrılı kol

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A.3. Lokal bulgu veren diğer yan etkiler

- 1) Tromboflebit
- 2) Lokal allerjik cilt reaksiyonu

KAN BAĞIŞÇISINDA **GÖZLENEN YAN ETKİLER**

B) Yaygın (generalize) bulgu veren yan etkiler

B.1. Vazovagal reaksiyon; en sık görülen yan etkidir. Psikolojik ve volüm kaybına bağlı olarak ortaya çıkabilir

- 1) Ani vazovagal reaksiyon**
- 2) Yaralanma ile birlikte görülen ani vazovagal reaksiyon**
- 3) Yaralanma ile birlikte görülen geç vazovagal reaksiyon**

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

C) Aferez ile ilgili yan etkiler

- C.1. Sitrat reaksiyonu (hipokalsemi)
- C.2. Hemoliz
- C.3. Yaygın allerjik reaksiyon
- C.4. Hava embolisi

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

C) Diğer yan etkiler

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A) Ağır olmayan yan etkiler

B) Ağır olan yan etkiler

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER

A) Kan bağışı ile kesin ilintili olan yan etkiler

B) Kan bağışı ile olası ilintili olan yan etkiler

C) Kan bağışı ile şüpheli ilintisi olan yan etkiler

KAN BAĞIŞÇISINDA
GÖZLENEN EN ÖNEMLİ
YAN ETKİ

KAN BAĞIŞLAYAMAMAK
VE/VEYA
KAN BAĞIŞINI BIRAKMAK

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER 2001

I) Tıbbi kaynaklı

II) Sosyal kaynaklı

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLER 2001

I) Lokal yan etkiler

II) Yaygın (generalize) yan etkiler

DERECELENDİRME

Hafif reaksiyonlar; bilinç kaybı yok

Orta şiddette reaksiyonlar; bilinç kaybı var

Şiddetli reaksiyonlar; bilinç kaybı + konvülsiyon

BULGULAR

Göz kararması

Solukluk

Ciltte sođukluk

Hipotansiyon

Terleme

Titreme

Güçsüzlük

Bulantı

Kusma

Senkop

Hiperventilasyon

İdrar kaçırma

Dışkı kaçırma

Konvülsiyon

RİSK GRUPLARI

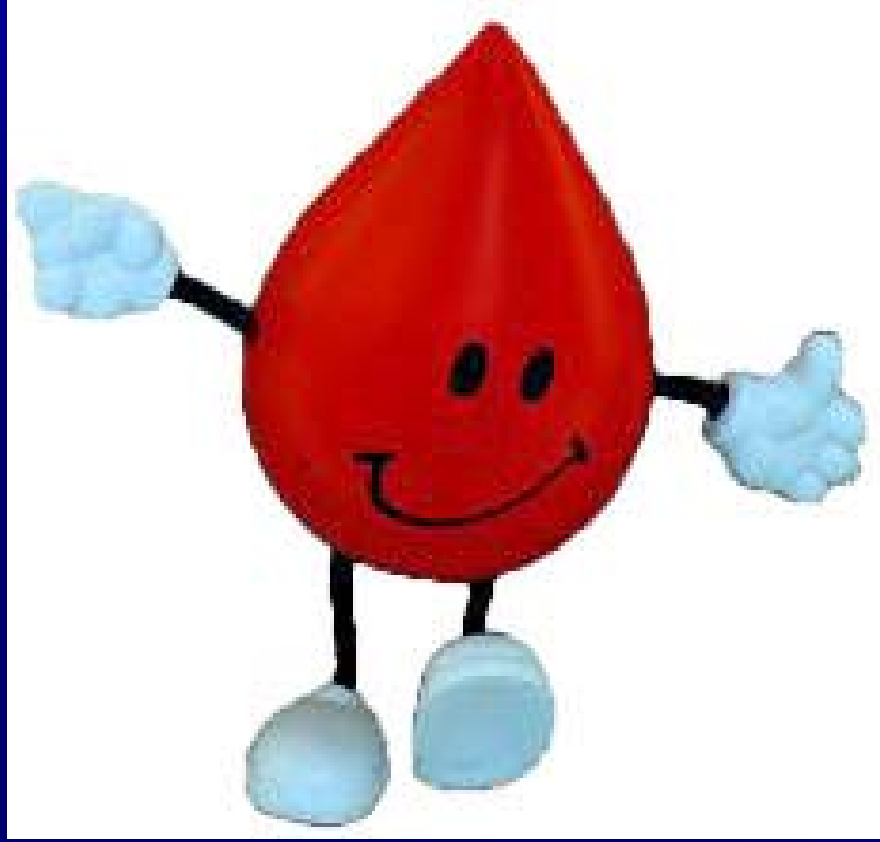

- Yaşın küçük olması
- Düşük vücut ağırlığı
- İlk kez kan bağıışı yapmak
- Kadın olmak (?)
- Donasyon öncesi kan basıncının düşük olması
- Kayıt ve donasyon süresinin uzaması
- Bekleme ortamı ve kan alan personelin yaklaşımının donörü rahatsız edici ve güven vermeyen bir tarzda olması
- Aç olmak
- β-bloker kullanımı
- Başkalarının geçirdiği reaksiyonlara şahit olmak

KAN BAĞIŞÇISINDA GÖZLENEN YAN ETKİLERE MÜDAHALE

- I) Kan bağışı sonlandırılır
- II) Kemer, kravat, kuşak, vb serbestleştirilir
- III) Trandelenburg pozisyonu verilir
- IV) Temiz hava sağlanır
- V) Hiperventilasyon var ise önlenir
- VI) IV sıvı replasmanı, anti-emetik, vb verilir
- VII) Evine refakate gönderilir

NASIL ÖNLERİZ ?

**NAZİK DAVETİNİZ,
SABRINIZ ve İLGİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER
Dr. N. Nuri SOLAZ**